

Forskrift om nasjonal retningslinje for fysioterapeututdanning

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 15.03.2019 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-2 andre ledd.

Kapittel 1 Virkeområde og formål

§ 1 Virkeområde og formål

Forskriften gjelder for universiteter og høyskoler som gir fysioterapeututdanning, og som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler § 1-2 og § 3-1.

Forskriften gjelder for 3-årig bachelorgrad i fysioterapi.

Forskriften skal sikre et nasjonalt likeverdig faglig nivå, slik at kandidatene som uteksamineres, har en felles sluttkompetanse, uavhengig av utdanningsinstitusjon.

§ 2 Formål med utdanningen

Fysioterapeututdanningen skal utdanne kandidater med særskilt kompetanse i å undersøke kropp, bevegelse og funksjon, stille kliniske diagnoser, vurdere indikasjon for tiltak og gjennomføre og evaluere disse. Kandidaten skal ha bred kompetanse i å gjenopprette, vedlikeholde og utvikle bevegelsesutfoldelse og funksjon, for å fremme mestring, livskvalitet og deltakelse.

Kandidaten skal ha kompetanse til å ivareta mennesker fra ulike grupper i samfunnet, i alle livsfaser, med ulike funksjonsnivå og sykdomstilstander. Utdanningen skal sikre at kandidaten ivaretar menneskers individuelle behov og rett til medvirkning. I tillegg til individrettet arbeid skal fysioterapeuter bidra på gruppe- og systemnivå for å fremme folkehelsen og samfunnets bærekraft. Kandidaten skal bidra med kompetanse i tverrfaglige og målrettede samarbeidsprosesser innenfor helse- og omsorgssektoren og i andre sektorer.

Utdanningen skal også sikre kompetanse og holdninger som danner grunnlag for likeverdige tjenestetilbud for alle grupper i samfunnet, deriblant samers status som urfolk og deres rettigheter til språklige og kulturelt tilrettelagte tjenester.

Utdanningen skal bidra til at kandidaten har en tydelig profesjonsidentitet, og kan delta i utviklingen av fysioterapi som kunnskapsfelt, for å møte samfunnets eksisterende og fremtidige behov. Videre skal utdanningen kvalifisere kandidater til turnustjeneste, som er obligatorisk for å få autorisasjon som fysioterapeut. Fysioterapeuter skal kunne arbeide selvstendig, innhente bistand og henvise pasienter videre ved behov.

§ 3 Kompetanseområder

Fysioterapeututdanningen skal gi læringsutbytte i tråd med kravene i kapittel 2 til 8 under følgende kompetanseområder:

- Kropp, bevegelse og funksjon
- Undersøkelse, vurdering, diagnostisering og tiltak
- Samhandling og kommunikasjon
- Habilitering og rehabilitering
- Etikk og kulturforståelse
- Kritisk tenkning, kvalitetssikring og innovasjon
- Samfunn og folkehelse

Læringsutbyttebeskrivelsene i § 6 b, § 8 e og f, § 11 b og c, § 17 b og c, § 20 a, b, d og e, § 21 c, § 22 c, § 23 b, § 24 b og c er basert på forskrift 6. september 2017 nr. 1353 om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger § 2, og tilpasset utdanningen.

Kapittel 2 Læringsutbytte for kompetanseområdet kropp, bevegelse og funksjon

§ 4 Kropp, bevegelse og funksjon - Kunnskap

Kandidaten

- a) har bred kunnskap om kroppens struktur, funksjon og utvikling som forutsetning for helse, aktivitet, deltakelse og mestring
- b) har bred kunnskap om bevegelsesutvikling, -læring og -kontroll
- c) har bred kunnskap om forhold som virker oppbyggende og nedbrytende på kroppen

§ 5 Kropp, bevegelse og funksjon - Ferdigheter

Kandidaten

- a) kan analysere kroppsholdning, bevegelser og funksjon, og beskrive dette med presis fagterminologi
- b) kan reflektere over ulike perspektiver på kropp, helse og sykdom
- c) kan reflektere over eget og andres kroppsuttrykk

§ 6 Kropp, bevegelse og funksjon - Generell kompetanse

Kandidaten

- a) har innsikt i hvordan menneskets helse, funksjon og deltakelse påvirkes av samspillet mellom fysiologiske prosesser og personlige, sosiale, miljømessige og kulturelle forhold
- b) har kunnskap om at omsorgssvikt, vold, overgrep, rus og sosioøkonomiske ulikheter har betydning for helse

Kapittel 3 Læringsutbytte for kompetanseområdet undersøkelse, vurdering, diagnostisering og tiltak

§ 7 Undersøkelse, vurdering, diagnostisering og tiltak - Kunnskap

Kandidaten

- a) har bred kunnskap om fysioterapeutisk undersøkelse, tiltak og evaluering
- b) har bred kunnskap om funksjonsendringer

§ 8 Undersøkelse, vurdering, diagnostisering og tiltak - Ferdigheter

Kandidaten

- a) kan analysere, tolke og forholde seg kritisk til undersøkelsesfunn, stille kliniske diagnoser som grunnlag for tiltak, og vurdere behov for å henvise videre
- b) kan bruke egen kropp og hender med tydelighet, presisjon, trygghet, varhet og respekt i undersøkelse og behandling
- c) kan anvende og tilpasse undersøkelser i møte med pasienter i alle livsfaser for å forstå deres ressurser og begrensninger
- d) kan anvende og tilpasse instruksjon og veiledning i undersøkelse og behandling
- e) kan anvende relevant kunnskap for å identifisere og følge opp mennesker som er utsatt for omsorgssvikt, vold og overgrep og henvise videre ved behov. Videre kan kandidaten samtale med barn om tema som omsorgssvikt, vold og overgrep

- f) kan anvende relevant kunnskap for å ivareta barn og unge, samt andre sårbare grupper som har behov for behandling og/eller tjenester, og sikre deres medvirkning og rettigheter
- g) kan beherske livreddende førstehjelp

§ 9 Undersøkelse, vurdering, diagnostisering og tiltak - Generell kompetanse

Kandidaten

- a) kan planlegge, gjennomføre og justere tiltak i samråd med pasient og pårørende
- b) kjenner til hjelpemidler som fremmer bevegelse og funksjon, og har innsikt i tilpasning og formidling av disse

Kapittel 4 Læringsutbytte for kompetanseområdet samhandling og kommunikasjon

§ 10 Samhandling og kommunikasjon - Kunnskap

Kandidaten

- a) har kunnskap om helsevesenets organisering og andre profesjoners kompetanseområde som grunnlag for samarbeid
- b) har kunnskap om individets rett til autonomi, brukermedvirkning og samvalg
- c) har kunnskap om hvilke forutsetninger som ligger til grunn for god kommunikasjon

§ 11 Samhandling og kommunikasjon - Ferdigheter

Kandidaten

- a) kan reflektere over og utøve fysioterapi som relasjonell prosess
- b) kan anvende relasjons-, kommunikasjons- og veiledningskompetanse til å forstå, motivere og samhandle med brukere, pasienter og pårørende som er i lærings-, mestrings- og endringsprosesser
- c) kan anvende egen profesjonskompetanse i veiledning og tverrfaglig samhandling
- d) kan anvende digital teknologi som fremmer kommunikasjon og samhandling

§ 12 Samhandling og kommunikasjon - Generell kompetanse

Kandidaten

- a) kan formidle fysioterapifaglig kunnskap tilpasset ulike målgrupper
- b) kan utveksle faglige synspunkter med andre og delta i faglig samarbeid

Kapittel 5 Læringsutbytte for kompetanseområdet habilitering og rehabilitering

§ 13 Habilitering og rehabilitering - Kunnskap

Kandidaten

- a) har bred kunnskap om habilitering, rehabilitering og individuell plan
- b) har kunnskap om modeller for pasientforløp og brukernes behov for koordinerte tjenester

§ 14 Habilitering og rehabilitering - Ferdigheter

Kandidaten

- a) kan anvende kunnskap om mestring, og støtte pasienter til å ta i bruk egne ressurser
- b) kan reflektere over hvordan egen og andres kompetanse kan brukes i tverrprofesjonelt samarbeid for å utvikle et brukertilpasset tjenestetilbud

§ 15 Habilitering og rehabilitering - Generell kompetanse

Kandidaten

- a) har innsikt i hvordan vedvarende funksjonsnedsettelse kan påvirke livskvalitet
- b) kan planlegge, gjennomføre og koordinere habiliterings-/rehabiliteringsprosesser, utarbeide og følge opp individuelle planer i samarbeid med pasienter, pårørende og andre aktører
- c) kan planlegge, delta i og lede samarbeid på tvers av fagmiljøer, profesjoner, sektorer, virksomheter og nivåer

Kapittel 6 Læringsutbytte for kompetanseområdet etikk og kulturforståelse

§ 16 Etikk og kulturforståelse - Kunnskap

Kandidaten

- a) har kunnskap om kulturelt betingede oppfatninger av helse, sykdom og funksjonsnedsettelse

§ 17 Etikk og kulturforståelse - Ferdigheter

Kandidaten

- a) kan anvende sentrale teorier innen etikk og kulturforståelse for å møte andre med et helhetlig menneskesyn, respekt og empati
- b) kan reflektere over maktforhold, profesjonalitet og egen rolle som yrkesutøver i møte med andre, samt vurdere og håndtere etiske problemstillinger
- c) kan anvende kunnskap om inkludering, likestilling og ikke-diskriminering og kan bidra til likeverdige tjenester for alle grupper i samfunnet uavhengig av kjønn, etnisitet, språk, religion og livssyn, funksjonsnivå, sosial bakgrunn, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og alder

§ 18 Etikk og kulturforståelse - Generell kompetanse

Kandidaten

- a) har innsikt i at kultur og samfunnsforhold virker inn på helsepolitiske prioriteringer og fordeling av ressurser
- b) kan planlegge og gjennomføre fysioterapivirksomhet i tråd med gjeldende lovverk

Kapittel 7 Læringsutbytte for kompetanseområdet kritisk tenkning, kvalitetssikring og innovasjon

§ 19 Kritisk tenkning, kvalitetssikring og innovasjon - Kunnskap

Kandidaten

- a) har kunnskap om forskningsetikk og metoder for innsamling og analyse av empirisk materiale
- b) kjenner til vitenskaps- og kunnskapsteorier med relevans for fysioterapi

§ 20 Kritisk tenkning, kvalitetssikring og innovasjon - Ferdigheter

Kandidaten

- a) kan tilegne seg ny kunnskap, gjøre faglige vurderinger og prioriteringer, fatte beslutninger og handle i tråd med kunnskapsbasert praksis

- b) kan anvende kunnskap om klinisk resonnering til å dokumentere, kvalitetssikre, evaluere og formidle egen praksis
- c) kan anvende relevante teoretiske perspektiver og kritisk tenkning i arbeid med faglige problemstillinger
- d) kan anvende digital kompetanse og bistå i utvikling av og bruke egnet teknologi for å fremme funksjon og deltakelse, både på individ- og systemnivå
- e) kan vurdere risiko for uønskede hendelser og behersker metoder for å følge opp dette systematisk

§ 21 Kritisk tenkning, kvalitetssikring og innovasjon - Generell kompetanse

Kandidaten

- a) kan planlegge og gjennomføre eget arbeid selvstendig og ansvarlig
- b) kan planlegge og gjennomføre systematiske fagutviklingsprosjekter og formidle fremgangsmåte og funn
- c) kan planlegge og delta i tjenesteinnovasjon og systematiske og kvalitetsforbedrende arbeidsprosesser. Kandidaten kan også anvende kunnskap om digital sikkerhet
- d) kan bidra til utvikling av god praksis gjennom nysgjerrighet, engasjement og kreativitet, både selvstendig og i samarbeid med andre

Kapittel 8 Læringsutbytte for kompetanseområdet samfunn og folkehelse

§ 22 Samfunn og folkehelse - Kunnskap

Kandidaten

- a) har bred kunnskap om bevegelse, aktivitet og deltakelse som helsefremmende og sykdomsforebyggende tiltak
- b) har bred kunnskap om fysioterapifagets historie og utvikling, og profesjonens samfunnsoppdrag
- c) har kunnskap om kulturelle og sosiale forholds betydning for folkehelse
- d) kjenner til den helsefremmende og sykdomsforebyggende betydningen av kosthold, ernæring, hygiene og smittevern
- e) har kunnskap om samenes status som urfolk og om samenes rettigheter, særlig innenfor helse- og sosialfeltet
- f) har kunnskap om helse- og sosialpolitiske prioriteringer og beslutningsprosesser på kommunalt, regionalt og statlig nivå

§ 23 Samfunn og folkehelse - Ferdigheter

Kandidaten

- a) kan anvende metoder for å kartlegge miljøfaktorer og innhente informasjon om helsetilstanden i befolkningen
- b) kan anvende oppdatert kunnskap om helse- og velferdssystemet, lover, regelverk og veiledere i fysioterapeutisk fagutøvelse og virksomhet

§ 24 Samfunn og folkehelse - Generell kompetanse

Kandidaten

- a) har innsikt i hvilken betydning meningsfylt aktivitet og arbeidsdeltakelse har for helse
- b) har innsikt i sammenhenger mellom helse, utdanning, arbeid og levekår
- c) kan planlegge og gjennomføre tiltak som fremmer god folkehelse, arbeidsinkludering og sosial deltakelse i et mangfoldig samfunn

- d) kjenner til utviklingstrekk i samfunnet med betydning for organisering av helsevesenet og utøvelse av fysioterapi

Kapittel 9 Studiets oppbygging og praksisstudier

§ 25 Studiets oppbygging

Utdanningen skal organiseres på en måte som fremmer integrering av teori- og praksisstudier. Emnene skal bygge på hverandre og det skal stilles gradvis høyere krav til studentenes kompetanse og selvstendighet. Utdanningen skal fremstå som helhetlig ved at faglig innhold, pedagogiske virkemidler og praksisstudier kobles sammen.

Det skal være sammenheng mellom læringsutbyttebeskrivelser, læringsaktiviteter og vurderingsformer. Veiledet ferdighetstrening på utdanningsinstitusjonen skal ha en sentral plass i alle tre studieår for å sikre klinisk handlingskompetanse og personlige og praktiske ferdigheter.

§ 26 Praksisstudier

Praksisstudier er de delene av utdanningen som foregår i autentiske yrkessituasjoner. Praksisstudiene skal utformes slik at de sikrer at læringsutbyttet oppnås. De er obligatoriske og skal dekke minst 30 uker, hvorav to perioder bør ha en varighet på minst syv uker.

Hovedvekten av praksisstudiene skal gjennomføres i primær- og spesialisthelsetjenesten. Det bør tilrettelegges for at praksisstudier kan gjennomføres på andre relevante arenaer, som barnehage, skole, arbeidslivssektoren, frisklivssentraler eller frivillig sektor. Studentene bør møte brukere i alle aldersgrupper og gis anledning til å delta i tverrprofesjonelt samarbeid med studenter fra andre utdanninger, og med andre yrkesgrupper ved praksisstedene.

Kapittel 10 Ikrafttredelse og overgangsordninger

§ 27 Ikrafttredelse og overgangsordninger

Forskriften trer i kraft 1. juli 2019. Forskriften gjelder for studenter som tas opp fra og med opptak til studieåret 2020-2021.

Studenter som følger tidligere rammeplan, har rett til å avlegge eksamen etter denne inntil 31. desember 2023. Fra dette tidspunktet oppheves forskrift 1. desember 2005 nr. 1375 til rammeplan for fysioterapeututdanning.

Universiteter og høyskoler som tilbyr utdanningen, kan likevel tilby eksamen etter nevnte rammeplan inntil 31. desember 2025.